

БИТНА ПОВРЕДА ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА (члан 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а)

Суд је дужан утврдити који је стварни утицај количине алкохола у организму на понашање возача, окривљеног, може ли се он измерити, на који начин, и с обзиром на манифестације које прате такву алкохолисаност, може ли уопште возач или лице у том степену алкохолисаности спознати своја психичка и физичка ограничења која евентуално тај степен алкохолемије код њега производи, што је све неопходно утврдити да би се створио један тачан, изванредан закључак о томе да ли је окривљени био свестан своје алкохолисаности, па је упркос томе отпочео са вожњом путничким возилом у саобраћају, односно да ли је код њега постојао евентуални умишљај, и у којој мери је ова алкохолемија била ограничавајући фактор и допринела настанку саобраћајне незгоде.

Из образложења

Пресудом првостепеног суда окривљени ИБ оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ. Против ове пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног из свих жалбених разлога са предлогом да другостепени суд пресуду укине и предмет врати на поновно суђење или да је преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, док АЈТ у Новом Саду предлаже да се поводом жалбе браниоца, а по службеној дужности, пресуду укине и предмет врати на поновно суђење.

Поступајући по жалбеним наводима, Апелациони суд је испитао првостепену пресуду по службеној дужности у смислу члана 380. ЗКП-а, па налази да је пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, на коју суд пази по службеној дужности, јер је изрека неразумљива и противречна разлозима пресуде и у њој нису наведени разлози о одлучним чињеницама.

ОЈТ је окривљеном ставило на терет да је путничким возилом у критично време управљао под дејством алкохола у количини од 0,59 г/кг у крви, а утврђује и да је возило са којим се окривљени мимоишао имало упаљена дуга светла, док првостепени суд у пресуди у целости прихвата налазе и мишљења вештака саобраћајне и медицинске струке.

Образлажући своју одлуку првостепени суд у погледу алкохолисаности наводи како према налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра ЗМ у степену алкохолисаности у коме је окривљени био долази до извесног кашњења реакције на чулне дражи, тј. до извесног продужења тзв. „психотехничке секунде“, и до извесног скраћења дубине и ширине простора вида, што је довољан доказ за суд. Изјашњавајући се о пропустима окривљеног као узроку саобраћајне незгоде, суд наводи да нема доказа да је постојало НН возило које се кретало у сусрет возилу окривљеног и које би евентуално прешло на коловозну траку окривљеног, па је алкохолисаност окривљеног и манифестација такве алкохолисаности од значаја за вожњу, тако да се узрок саобраћајне незгоде налази у „субјективној сфери“ окривљеног, јер су постојали сви технички услови да се она избегне.

Међутим, исти вештак у свом налазу навео је и следеће: „ ... онда би се вредност добијена анализом крви могла практично сматрати дејствујућом концентрацијом и у моменту удеса, тј. да је он (окривљени) возио са алкохолемијом од 0,59 г/кг алкохола, ... то је алкохолемија којој одговара иницијалном и почетном стању лаког степена или лаког пијанства, при којој долази до извесног кашњења реакције на чулне дражи ... али оваква алкохолемија није праћена видљивим знацима алкохолисаности, и не може се констатовати

ни при уобичајеном клиничком прегледу, већ само специјалним дијагностичким поступцима и лабораторијским анализама, ...при оваквој алкохолемији његова способност схватња значаја својих поступака и управљања њима је била очувана“.

Изнети налаз ни изблиза не указује на закључак првостепеног суда да је управо алкохолисаност била узрок пропуста возача и настанка ове саобраћајне незгоде, јер вештак на прецизан и деликатан начин описује какво је дејство ове количине алкохола на просечног човека, при чему је очито да је у питању најмања могућа мера утицаја ове количине алкохола на просечну особу и да се та алкохолемија не може видети, нити осетити, већ утврдити, како сам вештак каже, само специјалним дијагностичким поступцима и лабораторијским анализама. Због тога је нужно на поновљеном суђењу поново саслушати вештака који се треба изричито изјаснити о томе, уколико уопште то може, који је стварни утицај ове количине алкохола у организму на понашање возача, може ли се он измерити, на који начин, и с обзиром на манифестације које прате такву алкохолисаност, може ли се уопште возач или лице у том степену алкохолисаности спознати своја психичка и физичка ограничења која евентуално тај степен алкохолемије код њега производи, што је неопходно утврдити да би се створио један тачан, изванредан закључак о томе да ли је окривљени био свестан своје алкохолисаности, па је упркос томе отпочео са вожњом путничког возила у саобраћају, односно да ли је код њега постојао евентуални умишљај, и у којој мери је ова алкохолемија била ограничавајући фактор и допринела настанку саобраћајне незгоде.

Првостепено треба имати у виду код утврђивања узрока саобраћајне незгоде део налаза и мишљења саобраћајног вештака ДМ у коме се наводи да ако је окривљеног заслепело НН возило које се кретало у сурет, он тада очигледно није био у стању да се просторно оријентише, односно процени попречни положај свог возила на путу. ...у таквим околностима возач путничког возила је могао, и био дужан да смањи брзину на ону при којој је могао безбедно да управља и задржи правац кретања десном коловозном траком ...“.

Првостепени суд је у у изреци пресуде прихватио постојање возила које је долазило у сусрет са упаљеним дугим светлима, па и поред тога, иако је вештак био потпуно изричит у свом налазу, цитираним у претходном ставу, првостепени суд овај навод вештака не оцењује, износећи као узрок настанка саобраћајне незгоде онај из следећег става у налазу и мишљењу о пропусту у субјективној сфери као узроку незгоде, због чега су разлози у побијаној пресуди противречни.

(Пресуда Основног суда у Сомбору бр. К.1182/10 од 20.04.2012. године и решење Апелационог суда у Новом Саду бр. Кж.1-3104/12 од 31.01.2013. године)